

Tutkijat, julkaisut ja tunnisteet

Tutkijan tunnistamisesta kansainvälisellä ja kansallisella tasolla

HAKA-seminaari, 14.2.2013

Jyrki Ilva (jyrki.ilva@helsinki.fi)

Henkilönimet ja julkaisujen tekijyys

- Julkaisujen tekijätietojen sekavuus vanha tuttu ongelma, jälleen ajankohtainen
 - Samannimiset henkilöt, saman henkilön erilaiset nimimuodot
- Nimimuotoihin liittyvät ongelmat korostuvat tieteellisessä julkaisemisessa, jonka volyyymi kasvanut jatkuvasti
 - Esim. Kiinassa 92 miljoonaa nimeä, jotka translitteroidaan muotoon Wang -> pelkästään Y. Wang kirjoittanut 4.000 tieteellistä artikkelia vuonna 2011
- Tutkimushallinnon, tutkimusrahoittajien ja tutkimuksen arvioinnin tarpeet
 - Julkaisut tutkimuksen tuloksellisuuden mittarina, rahanjaon kriteerinä
 - Tieteellisten meriittien yhdistyminen oikeisiin henkilöihin ja organisaatioihin entistä tärkeämpää
- Tieteellisen julkaisemisen ja julkaisutietojen siirtyminen verkkoon luonut uusia mahdollisuuksia

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Kirjastot ja nimiauktoriteetit

- Saman henkilön julkaisuissa esiintyvät nimimuodot yhdistetään toisiinsa ("auktoriteettitiedot")
 - Kansainväliset auktoriteettitietokannat – esim. VIAF (Virtual International Authority File)
 - Kansalliset auktoriteettitietokannat – esim. Kansalliskirjaston rakentama Asteri
- Usein perustuu ulkoisten lähteiden pohjalta tehtyyn selvitystyöhön, mutta myös automaattinen tunnistus mahdollista – tiettyyn rajaan saakka...
 - Esim. brittiläinen Names-projekti ja tutkijoiden tunnistaminen: <http://names.mimas.ac.uk/>

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Fennica

Tekijähakemisto

tekijä(yrjö-koskinen g z)

Yrjö-Koskinen, G. Z.

Katsotaan: [Forsman, Yrjö Sakari](#)Katsotaan: [Koskinen, Yrjö Sakari](#)Katsotaan: [Yrjö-Koskinen, Yrjö Sakari](#)

Yrjö-Koskinen, Georg Zakarias

Katsotaan: [Forsman, Yrjö Sakari](#)Katsotaan: [Koskinen, Yrjö Sakari](#)Katsotaan: [Yrjö-Koskinen, Yrjö Sakari](#)

Tekijöille tunniste? ISNI

- Tekijöille oma tunnistejärjestelmä (vrt. ISBN, ISSN, jne.)?
 - Pidettiin kirjastoissa pitkään liian suurena haasteena
- Edistystä vasta 2000-luvulla: ISNI (International Standard Name Identifier)
 - Henkilöiden ja yhteisöjen nimien eli "julkisten identiteettien" kansainvälinen standarditunniste (ISO + SFS)
- Kansainvälinen ISNI-tietokanta (<http://isni.oclc.nl/>) avattiin käyttäjille ja tunnusten jakelu alkoi tammikuussa 2012
 - Taustavoimina etenkin tekijänoikeusjärjestöt ja (kansallis)kirjastot
 - Voidaan hyödyntää esim. auktoriteettitietojen tallennuksessa ja jakelussa, yhteisluetteloiden ylläpidossa sekä linkitetyn datan luonnissa

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Search | **Results** | Advanced | Terms of Use | Help Database copyright © ISNI-IA, powered by OCLC

[more](#)

User id: ISNI | [log in](#) | [logout](#)

Examples: Prince; Princeton University, Ken Follett; Follett, Ken

shortlist **title data** search history 1

results search [and] (Any Phrase) niiniluoto, ilkka | 1 hits

labels picat marc21

Please help us improve this record

If you have any supplemental information about the identity listed here, please click in this box to go to the contribution form.

Thank you in advance!

	<p>ISNI: 0000 0001 2095 8556</p> <p>Name: Niiniluoto, I. Niiniluoto, Ilkka</p> <p>Dates: 1946-...</p> <p>Creation class: Language material Text</p> <p>Creation role: 070 340 651 author ed editor redactor wyd</p>
--	---

Related names

Titles

Sources: [VIAF](#) [BAV](#) [BNF](#) [DNB](#) [LC](#) [NLI](#) [lat](#) [NTA](#) [NUKAT](#) [SUDOC](#) [WKP](#)
[BOWKER](#)

Inserted: 99999999-01-01-85 Modified: VIAF:02-02-13 02:02:16 Status: 99999999-10-10-11

<p>000 120958554</p> <p>002 \$aTpx</p> <p>003 \$00000000120958556\$12011-10-10 17:05:34\$aassigned\$c39</p> <p>008 \$an\$c \$c \$da\$e \$z\$gn\$hn\$a\$a \$b c in\$m \$n \$o\$a\$pa\$e \$r \$s </p> <p>00A 99999999-01-01-85</p> <p>00B VIAF:02-02-13 02:02:16.000</p> <p>00D 99999999-10-10-11</p> <p>00U utf8</p> <p>00X 0</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-978951008272</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789514101472</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9780199251612</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9780198238331</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9781402019852</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789510121689</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789524950886</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789519505411</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789519284639</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789511089759</p> <p>035 ##\$BOWKER\$084 14837-9789510121665</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789027708793</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789027718358</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789048184040</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789048184095</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789027718693</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789027703439</p> <p>035 ##\$BOWKER\$0318738-9789027723543</p> <p>035 ##\$VIAF\$030581131</p> <p>377 ##\$aeng\$2VIAF\$2BNF</p> <p>400 1\$aNiiniluoto, I.\$2BOWKER</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$d1946-...\$3public\$2VIAF\$2SUDOC\$0028479203</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$d1946-\$3public\$2VIAF\$2NTA\$007253429X</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$3public\$2VIAF\$2DNB\$0128171650</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$3public\$2VIAF\$2LC\$0n 79079394</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$3public\$2VIAF\$2NLI\$0n 2004095556</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$3public\$2VIAF\$2WKP\$0Ilkka_Niiniluoto</p> <p>700 1\$aNiiniluoto, Ilkka\$3public\$2VIAF\$2NLI\$0000421494</p> <p>700 ##\$aNiiniluoto, Ilkka\$d1946-...\$3public\$2VIAF\$2BNF\$012030875</p>	<p>KIRJASTOVERKKOPALVELUT</p>
--	-------------------------------

ISNI-järjestelmän ominaispiirteitä

- Tekijätietojen ja julkaisujen yhdistäminen tehdään pääsääntöisesti keskitetysti erilaisten tietovarantojen sisältämien tietojen pohjalta
 - Kansainvälinen ISNI-rekisteröintikeskus ja paikalliset ISNI-keskukset hallinnoivat
 - Alkuvaiheessa ISNI-tunnusten myöntämiseen vaaditaan, että tekijän ja julkaisujen tiedot saadaan vähintään kolmesta eri lähteestä
 - Tekijät eivät yleensä tiedä, että heille on annettu ISNI
 - Tunnukset ovat maksullisia
- ISNI laaja-alainen ja yleinen tunnistejärjestelmä
 - Ei suunniteltu nimenomaan tutkijoiden tunnistamiseen
 - Monografiavaltaisten alojen tutkijoita melko hyvin mukana jo nyt, artikkelikeskeisten alojen taas ei

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Search | Results | Advanced | Terms of Use | Help

peltonen-palotie, leena

search more

Examples: Prince; Princeton University; Ken Follett; Follett, Ken

results search [and] (Any Phrase) peltonen-palotie, leena | no hits

send

Select a search term and click on the send button. Alternatively, click on a search term directly.

hits search term

☐	1	peltonen olli,
☐	1	peltonen olli ilmari,
☐	1	peltonen pasi,
☐	1	peltonen pasi petteri,
☐	1	peltonen pekko,
☐	1	peltonen pentti,
☐	1	peltonen pentti emil,
☐	1	peltonen petri,

ORCID (Open Researcher and Contributor ID)

- Tieteellisen julkaisemisen ja tutkimushallinnon tarpeisiin suunniteltu järjestelmä
 - Syntynyt suurten tieteellisten kustantajien aloitteesta, mukana myös järjestelmätoimittajia ja tutkimushallinnon organisaatioita
 - Käyttöön lokakuussa 2012, korvaa kustantajien omat tunnistejärjestelmät
 - Voittoa tavoittelematon organisaatio (<http://about.orcid.org/>) hallinnoi
- ORCID on muodollisesti yhteismitallinen ISNI:n kanssa
 - ORCID-tunnukset ovat rakenteeltaan samanlaisia kuin ISNI:t, ja kansainvälinen ISNI-keskus on varannut osan ISNI-tunnisteavaruudesta ORCID-tunnuksille
- Järjestelmien taustajoukoissa osin samoja toimijoita, mutta mukana myös jännitteitä
 - Tietyistä yhteisistä periaatteista sopiminen edennyt hitaasti
 - Esim. voiko samalla henkilöllä olla sekä ISNI että ORCID?

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

ORCID:in toimintamalli

- ISNI:n ja ORCID:in lähtökohdat ja toimintaperiaatteet hyvin erilaisia
 - ORCID:in bisnesmalli perustuu kustantajille ja tutkimusorganisaatioille tarjottavista lisäpalveluista (basic & premium membership) saataviin tuloihin
 - ORCID-tunnukset sinänsä ilmaisia
- Kuka tahansa voi rekisteröityä ORCID:in verkkopalveluun ja hankkia itselleen oman tunnuksen
 - Tutkija voi ladata omien julkaisujensa tietoja muista tietokannoista (esim. Scopus)
 - ORCID voidaan mapata muihin tunnisteisiin (esim. Scopus ID)
 - ORCID::DOI-parit yhdistävät tutkijat ja julkaisut
- Tutkija voi itse hallinnoida omia tietojaan ja niiden käyttöä
 - Julkaisujen lisäksi voi tallentaa myös tietoja affiliaatioista, patenteista ja apurahoista
 - Tiedot on mahdollista myös poistaa (mutta ORCID:ia itseään ei)

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Connecting Research and Researchers

FOR RESEARCHERS

FOR ORGANIZATIONS

ABOUT

HELP

SIGN IN

DISTINGUISH YOURSELF IN THREE EASY STEPS

ORCID provides a persistent digital identifier that distinguishes you from every other researcher and, through integration in key research workflows such as manuscript and grant submission, supports automated linkages between you and your professional activities ensuring that your work is recognized. [Find out more.](#)

1

REGISTER

Get your unique ORCID identifier [Register now!](#)
Registration takes 30 seconds.

2

ADD YOUR INFO

Enhance your ORCID record with your professional information and link to your other identifiers (such as Scopus or ResearcherID or LinkedIn).

3

USE YOUR ORCID ID

Include your ORCID identifier on your Webpage, when you submit publications, apply for grants, and in any research workflow to ensure you get credit for your work.

LATEST NEWS

Fri 01/18/2013
ORCID Tech Update: Default privacy settings

Thu 01/17/2013
ORCID How to: Linking Document IDs to your Works

Wed 01/16/2013
NIH testing ORCID iDs in the ScienCV platform

16 40
KANSALLINEN
KIRJASTO

Connecting Research and Researchers

FOR RESEARCHERS

FOR ORGANIZATIONS

ABOUT

HELP

SIGN OUT

Jyrki Ilva
0000-0003-3526-0956

[View Public ORCID Record](#)

UPDATE ↕

Country: FI

[Import Research Activities](#)

Add information about you to help distinguish you from other researchers.

0

Affiliations

COMING SOON

0

Works

UPDATE ↕

0

Grants

COMING SOON

0

Patents

COMING SOON

Personal Information UPDATE ↕

Biography ▲

Affiliations

Works UPDATE ↕

You haven't added any works, add some now

Grants

Patents

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

ORCID
Connecting Research
and Researchers

CONNECTING Scopus To ORCID WITH YOUR ORCID RECORD

Scopus to ORCID

has asked for the following access to your ORCID Record

- Add an external identifier to your ORCID Record
- Read limited info from your ORCID Record

This application will not be able to see your ORCID password, or other private info in your ORCID Record

Deny Authorize

Scopus to ORCID

Import your Identifier, profile and publications. The wizard helps you find the correct Scopus profile and to confirm your publications. You can then import the identifier and list of publications into ORCID. Any changes you make will be submitted to the Feedback team to update your Scopus profile.

16 40
KANSALLIS
KIRJASTO

ORCID ja tieteelliset kustantajat

- Tutkijat kirjautuvat ORCID:iin jo tallentaessaan käsikirjoituksensa kustantajan järjestelmään
 - Tämän jälkeen ORCID kulkee julkaisun mukana
 - ORCID::DOI pari päättyy myös ORCID:in keskitettyyn rekisteriin
- Edellyttää sitä, että kustantajalla on automatisoitu syöttöjärjestelmä
 - Entä pienet kustantajat joilla ei ole järjestelmää?
 - Artikkelit, joissa on paljon kirjoittajia (esim. > 100)?

Researcher starts manuscript submission

Manuscript submission system asks researcher to supply and validate ORCID identifier

ORCID Tier 2 API passes ID (and author information) to submission system

Manuscript processed and content published

Metadata and ORCID deposited to CrossRef

ORCID::DOI pairings submitted to ORCID

ORCID profile updated

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

ORCID ja tutkimusorganisaatiot

- Myös organisaation kaikkien tutkijoiden henkilötietojen bulk-uploadit ORCID:iin rekisteriin mahdollisia tulevaisuudessa
 - Henkilön tiedot yhdistetään olemassaolevaan ORCID:iin tai luodaan uusi
 - Vain maksaville jäsenorganisaatioille
- Duplikaattien selvittäminen ei todennäköisesti kuitenkaan ole aivan triviaali urakka
- Tietojen välittäminen ORCID:iin rekisterin ja henkilötietojärjestelmän välillä edellyttää myös tutkijan hyväksyntää?

Organization creates ORCID field in their HR system

Organization uses Tier 2 API to upload basic information for staff member to ORCID

ORCID system searches for possible matching profiles

Organization prompted to resolve duplicates

ORCID::HR profile pairing notice sent to researcher

Researcher logs into ORCID to approve ORCID::HR profile pairing

HR profile updated

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Tunnistejärjestelmien tarjoamia hyötyjä

- Tutkimus kansainvälistä toimintaa: tutkijat siirtyvät maasta toiseen, tekevät yhteistyötä kansallisten rajojen yli ja julkaisevat kansainvälisesti
 - Yksiselitteinen kansainvälinen tunniste vähentäisi oleellisesti tarvetta paikallisesti tehtävälle tekijöiden ja julkaisujen yhdistämiselle
 - Tekijöiden ORCID:it kulkevat julkaisutietojen mukana: kun viitetiedot haravoidaan kansainvälisestä tietovarannosta paikalliseen julkaisurekisteriin, julkaisu yhdistyy automaattisesti oikeaan henkilöön
 - Tutkijan julkaisutiedot koko uralta yhdessä keskitetyssä rekisterissä
- Sovitettavissa yhteen myös mahdollisen kansallisen tutkijarekisterin kanssa
 - Esim. Britanniassa JISC päättänyt ryhtyä suunnittelemaan kansallista järjestelmää nimenomaan ORCID:iin pohjalle

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Tunnisteet ja tutkijoiden tunnistaminen Suomessa? (1)

- ORCID-tunnisteita alkaa tulla yliopistojen järjestelmiin kansainvälisistä tietovarannoista poimittavan julkaisudatan mukana
 - Kansainvälisissä lehdissä julkaisevat tutkijat saavat itselleen ORCID:in
 - Osa tutkimushallintajärjestelmistä tukee ORCID:in käyttöä jo nyt
 - ISNI:t tulossa käyttöön kansallisissa tietokannoissa (monografioiden tekijät!)

Importoi lähteestä Arto

Arto

Kansalliskirjasto ja digitaaliset lähdeaineistot
Jyrki Ilva, 2011.

Muu

Kirjoittaja Artossa Valitse oikea TUHAT-henkilö:

1	Ilva, Jyrki	Osuma	Ilva, Jyrki Kirjastoverkkopalvelut Kansalliskirjasto Henkilö: HY
---	-------------	-------	---

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Tunnisteet ja tutkijoiden tunnistaminen Suomessa? (2)

- Miten nopeasti suomalaisia organisaatioita on liittymässä mukaan esim. ORCID:iin? Tarvitaanko kansallista yhteistyötä?
- Avoimia kysymyksiäkin on vielä runsaasti
 - Tunnisteisiin liittyvät tekniset järjestelmät ja niiden rajapinnat yhä monilta osin keskentekoisia, miten nopeasti kehittyvät?
 - Prosessit ovat vielä testaamattomia
 - Riittääkö tutkijoiden innostus ORCID:ien hallinnointia kohtaan?
 - Entä kotimaiset kustantajat ja lehdet?
 - Tunniste ei aina sinällään kerro julkaisuun liittyvää affiliaatiota

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Lähteitä ja lisätietoa

- Alan Danskin, Amanda Hill & Daniel Needham (2011): The Names Project: A New Approach to Name Authority (<http://dx.doi.org/10.3789/isqv23n3.2011.04>)
- Martin Fenner, Consol Garcia Gomez & Gudmundur A. Thorisson (2011): Collective Action for the Open Researcher & Contributor ID (ORCID) (<http://doi.org/bc8cfv>)
- Martin Fenner (2011): ORCID: Unique Identifiers for Authors And Contributors. (<http://dx.doi.org/10.3789/isqv23n3.2011.03>)
- Janifer Gatenby & Andrew Macewan (2011): HELLO, MY NAME IS ISNI: A new system for name identification (<http://dx.doi.org/10.3789/isqv23n3.2011.02>)
- Juha Hakala: ISNI (International Standard Name Identifier): johdatus julkisten toimijoiden tunnistamiseen (2010) (<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201005211890>)
- Nicky Ferguson, Helen Lawton Smith, Richard Moore, Seb Schmoller (2012): JISC Researcher Identifier Task and Finish Group. Researcher Identifier Recommendations – Sector Validation (<http://repository.jisc.ac.uk/4920/1/Clax-for-JISC-riD-validation-report-final.pdf>)
- Gudmundur A. Thorisson (2013): Identification, contribution, attribution: digital scholarship, identity on the Web and ORCID (<http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.156594>)

KIRJASTOVERKKOPALVELUT